

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 Oslo

16. mars 2015

Vår ref. 440345/v1

Deres ref. 14/6199

NOU 2014:14 Fagskolen - et attraktivt utdanningsvalg. NITOs høringssvar

NITO - Norges ingeniør- og teknologorganisasjon, er Norges største organisasjon for ingeniører og teknologer med omlag 78 000 medlemmer. NITO organiserer ingeniører og teknologer med høgskole-/universitetsutdanning eller tilsvarende kompetanse.

NITO støtter utvalgets anbefalinger om å gjennomføre lov- og regelverksendringer med sikte på å styrke kvaliteten og utvikle robuste fagskoleutdanninger i tråd med samfunnets kompetansebehov.

Generelt mener NITO at fagskoleutdanning skal bestå som eget skoleslag, ikke som en del av høyere utdanning. Fagskoleutdannede har en selvstendig plass innen flere bransjer, og så lenge samfunnet har behov for denne kompetansen må skoleslaget videreføres. Dimensjonering av utdanningstilbudet må vurderes ut i fra samfunnets behov for denne kompetansen.

Ustabil finansiering skaper usikkerhet rundt faglig dimensjonering, og NITO støtter utvalgets anbefaling om en felles finansieringsordning for fagskoler underlagt statlig ansvar.

NITO vil forøvrig knytte våre kommentarer til behovet for å forenkle overgangen mellom teknisk fagskole og ingeniørutdanning.

Overgang mellom fagskole og høyere utdanning

Mange fagskoleutdanninger faller mellom to stoler når det gjelder muligheten for overgang til høyere utdanning. Innen teknisk utdanning er det etablert gode alternative opptaksordninger til ingeniørutdanning for personer med fagbrev. De fleste institusjoner som tilbyr ingeniørutdanning har etablert y-vei, tresemesterordning (TRESS) eller realfagskurs. For de som kommer fra teknisk fagskole er det ikke like veletablerte ordninger.

NITO mener det må utvikles gode og forutsigbare overganger som gir gode utdanningsløp innen teknologi. Det vil styrke norsk teknologisk utdanning og bidra til et mangfold som kan føre til innovasjon og vekst.

Fritaksordninger

Dagens rammeplan for ingeniørutdanning åpner for det at kan gis fritak for maksimalt 60 studiepoeng for 2-årig relevant fagskoleutdanning i tekniske fag. Det forutsettes at fagskoleutdanningen tilfredsstiller kravene for opptak til ingeniørutdanning. Det kan ikke gis fritak for fellesemner.

Dagens praksis med fritaksordninger medfører at søkere med teknisk fagskole får ulik uttelling for sin utdanning ved de ulike ingeniørutdanningene. I noen tilfeller har studenten fått fritak for et helt studieår.

Andre institusjoner har fritaksordninger av mindre omfang, mens noen ikke gir fritak i det hele tatt. Dette gir ulike måter å håndtere studenter med sammenlignbare utdanninger på, og medfører i liten grad forutsigbarhet for den enkelte student.

Det er ikke hjemmel i gjeldende lovverk for å fastsette nasjonale planer for fagskoleutdanning. NITO ber om at departementet ser på mulighetene for å opprette en slik hjemmel og vurdere om det skal fastsettes rammeplan for toårig teknisk fagskoleutdanning i form av en forskrift.

Nasjonalt utvalg for teknisk fagskoleutdanning (NUTF) har utarbeidet en Nasjonal plan for toårig teknisk fagskoleutdanning. Dette er kun anbefalte fagplaner. En rammeplan fastsatt av departementet, i forskrifts form, vil lette arbeidet med nasjonale ordninger for fritak med tilhørende innpassing i høyere utdanning.

Oppgraderingsemner

Noen fagskoler tilbyr et ekstra valgemne i matematikk og fysikk som kan tas i tillegg til toårig teknisk fagskoleutdanning. Studenter som består dette valgemnet får dokumentasjon på at de oppfyller tilleggskravet i matematikk og fysikk for opptak til ingeniørutdanning. NITO anbefaler at slike emner får veldefinert læringsutbyttebeskrivelser og tas inn i opptaksforskriften for høyere utdanning.

Institusjoner som tilbyr forkurs, realfagskurs og tresemesterordning (TRESS) for ingeniørutdanningene samarbeider for å få til felles læringsutbyttebeskrivelser, samme omfangsmål, enhetlig dokumentasjon, og tilgang til samme læringsplattform for alle varianter av oppgraderingsemnene. NITO anbefaler at tilsvarende oppgraderingsemner som tilbys av fagskoler tilpasses de samme kravene som stilles til forkurs og tress. Disse fagskolene bør være med i samarbeidet som nevnt over.

Det bør utvikles gode fleksible og nettbaserte undervisningsopplegg i oppgraderingsemner. Bruk av digitale læringsportaler og MOOC vil være egnet der det er hensiktsmessig.

Tilleggs poeng for teknisk fagskole

Dagens ordning med y-vei og TRESS for ingeniørstudenter gir ingen ekstra uttelling for studenter med fagskoleutdanning i forhold til de med fagbrev. Dette til tross for at studenter med teknisk fagskole har to år ekstra utdanning.

Dersom en ønsker at flere kandidater med teknisk fagskole går videre med høyere teknologisk utdanning, bør departementet innføre tilleggspoeng for denne type søkere. Toårig teknisk fagskoleutdanning, som kan gi fritak for inntil 60 studiepoeng bør kvalifisere for tilleggspoeng etter samme regler som ett års høyere utdanning, dvs. to tilleggspoeng.

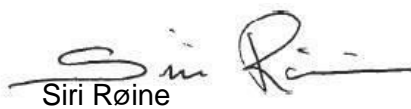
Samarbeid mellom fagskole og universitet/høgskole

Både fagskolene og institusjonene for høyere utdanning bør utforme samarbeidsavtaler om innpass til høyere utdanning, der det er hensiktsmessig. NITO støtter utvalgets forslag om å bevilge midler til samarbeidsprosjekter for utvikling av overgangsordninger mellom fagskoler og universiteter/høgskoler.

Med vennlig hilsen

Trond Markussen
President

Siri Røine
Fungerende Generalsekretær